Digitale bridge-camera's

Gulden middenweg of duur alternatief?

In Clickx 99 schotelden we je een test van digitale spiegelreflexcamera's voor. Maar niet iedereen wil met zo'n toestel met verwisselbare lenzen werken. We kijken of de hoogwaardige bridge-camera's een alternatief kunnen vormen. ERIK DERYCKE & JO VERLUYTEN

Digitale spiegelreflexcamera's zijn bijzonder populair – niet in het minst omdat de prijs van dat soort toestellen onder de 1.000 euro gedoken is. Ze zijn geknipt voor wie veel met fotografie bezig is, en met allerlei instellingen wil kunnen spelen en experimenteren. Bovendien laat hun systeem van verwisselbare lenzen toe dat je voor elke situatie de gepaste lens gebruikt - op voorwaarde dat je budget de 'lenslust' om steeds het beste glas aan je camera te hangen kan volgen.

Maar spiegelreflexcamera's spreken niet iedereen aan. Net zoals niet iedereen zich geroepen voelt om aan de ingewanden van een pc te knutselen, worden heel wat fotografen afgeschrikt door het idee om lenzen te moeten wisselen. Ook al kan je dat met een beetje oefening in een paar seconden klaren, dat zijn toch telkens een paar seconden waarin er stof en ander vuil in je camera terecht kan komen. Indien dat stof op de beeldsensor in het toestel terechtkomt, zal je vanaf dat moment op elke foto stofjes merken. Er zit dan niets anders op dan de sensor te reinigen met een speciaal wattenstaafje of borsteltje - een precisiewerkje dat je best aan een vakman overlaat. Je hoeft natuurlijk geen lenzen te wisselen: de kitlens die bij een reflexcamera geleverd wordt, volstaat voor heel wat foto's, en kan dus op het toestel blijven zitten. Maar dan mis je natuurlijk wel het hele punt van verwisselbare lenzen...

Een digitale compactcamera heeft die nadelen alvast niet: de lens zit vast op de camera, en je moet het daarmee doen. Maar voor de echte fotoliefhebber biedt het gros van de compactcamera's veel te weinig mogelijkheden om zelf de controle te nemen over hoe de camera een foto maakt. Het is bijvoorbeeld veel te omslachtig om zelf de *witbalans* van een scène te bepalen, om zelf de *diafragmaopening* van de lens in te stellen of om de *ISO-waarde* aan te passen. Bovendien hebben compacte camera's een beperkte kijkhoek: een lange feesttafel fotograferen in één beeld, of een gebouw vanop korte afstand, behoort niet meteen tot de mogelijkheden.

Er bestaan gelukkig toestellen die als het ware de *brug* vormen tussen compactcamera's en spiegelreflexcamera's, en daarom wel eens 'bridge-camera' genoemd worden. Net als een compactcamera hebben ze een niet-verwisselbare lens, maar ze bieden wel evenveel instelmogelijkheden als een reflexcamera – waarop ze overigens heel sterk lijken – én ze hebben een groter zoombereik en een bredere kijkhoek.

Net als in een compactcamera wordt de beeldsensor van een bridge-camera permanent belicht, zodat je op het lcd-schermpje voortdurend kan volgen wat er door de lens te zien is. In een spiegelreflexcamera wordt het licht door een spiegel afgeleid naar de optische zoeker, zodat je het lcd-scherm niet kan gebruiken om het onderwerp in beeld te nemen.

De lens van een bridge-camera is zoals gezegd niet verwisselbaar, zodat je bij de keuze van een toestel goed moet weten wat je precies wil. Ben je van plan veel landschappen en gebouwen te fotograferen, dan heb je een degelijke groothoek (lage brandpuntsafstand) nodig. Wil je daarentegen dieren of verafgelegen onderwerpen beeldvullend fotograferen, dan is een forse tele (hoge brandpunstafstand) jouw ding.

Er is nog een belangrijk verschil tussen een spiegelreflexcamera en een bridge-camera – met name het formaat van de beeldsensor. In reflexcamera's voor de consument is de beeldsensor even groot als het *APS-formaat* in filmfotografie – ongeveer 22,2 x 14,8 mm. In een bridge-camera is de beeldsensor meestal veel kleiner – bijvoorbeeld 8 x 6 mm in de FinePix S9500. Een kleinere sensor impliceert dat de camera veel minder licht kan vangen. Om toch een goede opname te maken, zal het signaal dat de camera ontvangt versterkt moeten worden. Die versterking leidt heel dikwijls tot 'ruis', die je kan zien als gekleurde stippeltjes in een egaal kleurvlak – bijvoorbeeld rode en groene puntjes op een nachtelijke hemel. Heel wat bridge-camera's kan je daarom eigenlijk alleen gebruiken op ISO 100 en 200, maar de toestellen van Fujifilm en Sony uit deze test bevatten een oplossing voor dit probleem.

Ben je op zoek naar een digitale camera die veel instelmogelijkheden biedt, maar toch compact én betaalbaar blijft? Dan is een van deze bridgecamera's misschien wel wat je zoekt.

Sony Cyber-shot DSC-R1

Kijkvenster boven

We moeten er geen doekjes om winden: de DSC-R1 is een joekel van een camera die bijna één kilogram op de weegschaal brengt. De erg grote Zeiss-lens biedt een zoombereik van 24 tot 120 mm in kleinbeeldequivalent, dus ruwweg hetzelfde als de Kodak P880.
Sony ging een heel eigen weg bij het plaatsen van het lcd-schermpje: dit bevindt zich niet achteraan op de camera, maar bovenaan, achter de opklappende flitser, waar normaal het schoentje voor een externe flitser staat. Het is even wennen aan deze vreemde configuratie, die er wel voor zorgt dat je kan fotograferen met de camera op heuphoogte.
Ook uniek aan de camera is de beeldsensor in APS-formaat (21,5 x 14,4 mm). Die biedt een resolutie van 10 megapixel (foto's van 3.888 x 2.176 pixels). Door dat grote sensorformaat kunnen we de ISO-waarde tot 400 optrekken zonder dat er ruis te zien is. Vanaf ISO 800 begint de ruis te storen. Net als de FinePix S9500 biedt de DSC-R1 alleen de meest elementaire scènepresets.
Vanuit ergonomisch oogpunt is de DSC-R1 geen geslaagd werkstuk: Sony heeft de menu- en functietoesten op de meest onmogelijke plaatsen verspreid, zodat het lang duurt voor je weet wat precies waar staat. Door de omvang van de camera is het bijna onbegonnen werk om een instelling als de lichtmeetmethode te veranderen terwijl je een onderwerp in beeld hebt; je moet de camera laten zakken en beide handen gebruiken om deze instelling te wijzigen.
De camera heeft de neiging om vooral rood en blauw te benadrukken, wat soms heel mooie, maar soms ook vreemde resultaten oplevert.

PRODUCENT: Sony, www.sony.be
PRIJS: € 1.000

- ▲ Prima lens
- ▲ Zwenkbaar lcd-scherm
- ▼ Groot en zwaar
- ▼ Minder handige bediening

Samsung Pro 815

Hoge verwachtingen

De Samsung Pro 815 is op papier zó interessant dat hij van bij zijn effectieve marktintroductie eind 2005 bijna onvindbaar is, zelfs voor onze jongens van het testlab. Uiteindelijk kregen we toch een toestel in handen via de Mobile Communications Company www.mccnederland.nl, waarvoor onze dank.
Het meest in het oog springende kenmerk van de Samsung is ongetwijfeld zijn 15x optische zoomlens, die een bereik heeft van 28 tot 420 mm in kleindbeeldequivalent. Ook het gigantische 3,5-inch lcd-scherm valt meteen op. Voeg daar een 8-megapixelsensor bij, en je begrijpt dat heel wat amateur-fotografen reikhalzend uitkijken naar deze Pro 815.
In de praktijk blijkt het toestel net iets minder handig in gebruik, en dat heeft vooral te maken met het extra grote scherm. Nogal wat functieknoppen die je liever direct bij de hand hebt, staan bovenop de camera of op de lens, simpelweg omdat er onvoldoende plaats overblijft op de rug van de camera. Alles bedienen met je duimen hoort er dus niet bij. Leuk is wel het tweede lcd-scherm waarop je wél info krijgt over de camera-instellingen, maar géén beeld. Ook deze camera heeft dus een vast lcd-scherm, wat fotograferen vanop heuphoogte onmogelijk maakt (als je wil zien wat je fotografeert tenminste).
Bij onze gestandaardiseerde resolutietests bleek de Pro 815 beduidend minder goed te scoren dan de andere deelnemers uit dit testveld.
Hij haalde eerder het niveau van een 6-megapixelcamera, wat zich in de praktijk kan vertalen in beduidend minder details in grote fotoafdrukken. Op het vlak van kleurweergave scoorde de Samsung goed, tot zeer goed wanneer je de presets voor witbalans correct gebruikt. Bij de ISO-tests ging het de Pro 815 weer wat slechter af. Vanaf ISO 400 is er té veel ruis aanwezig in de beelden. Kortere sluitertijden gebruiken in slechte lichtomstandigheden blijft dus niet ongestraft. De bruikbaarheid van die extra grote zoomlens wordt daardoor beperkt.

PRODUCENT: Samsung, www.samsungcamera.com
PRIJS: € 849

- ▲ Enorm zoombereik
- ▲ Kleurweergave
- ▼ Weinig detail
- ▼ Geen optische beeldstabilisatie

VAKTAAL A - M N - Z

APS-FORMAAT: Afkorting van Advanced Photo System, een analoge fotografiestandaard waarbij gebruik wordt gemaakt van een lichtgevoelige film die 24 mm hoog is, in tegenstelling tot 35 mm bij de klassieke analoge fotografie.

DIAFRAGMAOPENING: De grootte van de lensopening waardoor het licht binnenvalt. Deze waarde bepaalt samen met de sluitertijd de hoeveelheid licht die uiteindelijk op de beeldsensor valt.

WITBALANS: Wat ons oog ziet of een camera fotografeert, is eigenlijk teruggekaatst licht. De kleur van dat licht wordt beïnvloed door de heersende lichtbron, zoals de zon of een gloeilamp. Onze hersenen voeren automatisch correcties door, zodat een wit blad voor ons steeds wit is, of we nu buiten staan of binnen. Ook een camera probeert deze correcties (al dan niet volautomatisch) door te voeren. Hoe beter deze functie werkt, hoe natuurlijker de kleuren overkomen op foto.

Fujifilm FinePix S9500

Knappe beeldsensor

In de wereld van digitale camera's is Fujifilm een buitenbeentje, met zijn zelf ontwikkelde Super *CCD*. Op deze beeldsensor wordt elke pixel niet door één, maar door twee lichtgevoelige fotodiodes vastgelegd: eentje voor de schaduwen en middentonen, en eentje voor de hoge tonen. Daardoor kan de Super CCD beter overweg met scènes waarin een hoog contrast zit.
De nieuwe FinePix S9500 bevat zo'n Super CCD waarmee je foto's van maximaal 3.488 x 2.616 pixels (9 megapixel) kan vastleggen. Die worden weggeschreven op een CompactFlash *of xD Card*. De keuze voor xD is handig als je al een digitale compactcamera hebt die dit formaat gebruikt; maar als je nieuwe geheugenkaartjes moet kopen, kies je beter voor het snellere en goedkopere CompactFlash.
De S9500 is bij een eerste oogopslag niet van een digitale reflexcamera te onderscheiden, en ligt met een gewicht van ongeveer 750 gram prima in de hand. De lens geeft een zoombereik van 28 tot 300 mm in *kleinbeeldequivalent*, wat bijzonder ruim is. Alleen jammer dat er geen beeldstabilisator op de lens zit, zodat je bij grote brandpuntafstanden extra voorzichtig moet zijn om de camera onbeweeglijk stil te houden.
Met een draaiwieltje aan de bovenzijde kies je de opnamestand (automatisch, of manuele keuze van diafragma en/of sluitertijd) of een van de slechts drie scènepresets (portret, landschap of nachtopname). Aan de achterkant vinden we de menuknop en een Functie-knop waarmee je beeldformaat, *ISO*-waarde en kleurinstellingen kiest. We merken pas ruis vanaf ISO 800 – erg goed voor een bridge-camera met een kleine sensor! Je kan de ISO-waarde opvoeren tot 1.600, maar dan merken we zoveel ruis dat de opnames onbruikbaar zijn.

PRODUCENT: FujiFilm, www.fujifilm.be
PRIJS: € 835

- ▲ Lens met groot zoombereik
- ▲ Scherpe beelden met levendige kleuren
- ▼ Geen beeldstabilisatie
- ▼ Weinig scènepresets

Uitrusting	8/10
Ergonomie	7/10
Beeldkwaliteit	7/10
Totaal	8/10

Kodak EasyShare P880

Presets én instelmogelijkheden

De P880 is het topmodel uit Kodaks huidige cameraserie. Hij kreeg een beeldsensor van 8 megapixel en kan daarmee foto's van 3.264 x 2.448 pixels vastleggen. Die worden opgeslagen op een SD Card. Wie al zo'n geheugenkaart heeft van een compactcamera, kan die dus blijven gebruiken.

De Scheider Kreuznach-zoomlens heeft een zoombereik van 24-140 mm in kleinbeeldequivalent (5,8x), en dekt daarmee van ruime groothoek tot matig telebereik. De lens heeft een manuele zoomring. Net als de andere geteste toestellen bevat de P880 een ingebouwde flitser die je handmatig moet openklappen. Kodak verkoopt ook een externe flitser voor de P880 die je op het schoentje bovenaan de camera schuift.
Via het draaiwieltje bovenaan de camera kies je de gewenste opnamestand, of één van de maar liefst elf scènepresets. Naast de gebruikelijke zoals portret en landschap vinden we hier ook sneeuw, strand en kaarslicht. Door deze vele presets is de P880 een goede keuze voor wie wel een degelijk toestel wenst, maar toch geen zin heeft om veel manueel in te stellen.
Wie dat wel wil, komt anders ook aan zijn trekken; instellingen zoals ISO-waarde, lichtmetingsmethode, witbalans en andere opties zijn te kiezen via aparte knopjes of via een eenvoudig menu. We zijn minder te spreken over het lcd-schermpje, dat weliswaar groot en helder is, maar bijzonder traag reageert.

De lens biedt zoals gezegd een ruime groothoek (24 mm), maar we merken in deze stand wel tonvervorming (horizontale lijnen buigen naar binnen aan de rand van het beeld). Onze proefopnames ogen fris, met levendige kleuren. De ISO-waarde gaat tot 400, maar bij die hoge gevoeligheid merken we al heel wat ruis in onze opnames.

PRODUCENT: Kodak, www.kodak.be
PRIJS: € 649

- ▲ Ruime groothoek
- ▲ Veel presets
- ▼ Vervorming in groothoek
- ▼ Traag lcd-scherm

Uitrusting	7/10
Ergonomie	8/10
Beeldkwaliteit	7/10
Totaal	8/10

	SONY CYBER-SHOT DSC-R1	SAMSUNG PRO 815	FUJIFILM FINEPIX S9500	KODAK EASYSHARE P880
Prijs	€ 1.000	€ 849	€ 835	€ 649
Website	www.sony.be	www.samsung.be	www.fujifilm.be	www.kodak.be
Type sensor	CMOS	CCD	Super CCD	CCD
Sensorformaat	21,5 x 14,4 mm	8,8 x 6,6 mm	8 x 6 mm	7,2 x 5,3 mm
Max. resolutie zonder interpolatie	3.888 x 2.176	3.264 x 2.448	3.488 x 2.616	3.264 x 2.448
Jpeg / tiff / RAW	ja / neen / ja	ja / ja / ja	ja / neen / ja	ja / ja / ja
Opslagmedium	CompactFlash, MemoryStick	CompactFlash	xD Picture Card, CompactFlash	SD Card, 32 MB intern
Optische zoomfactor	5x	15x	10,7x	6x
Brandpuntsafstand (equivalent 35 mm)	24-120 mm	28-420 mm	28-300 mm	24-140 mm
Lcd-scherm	2 inch	3,5 inch	1,8 inch	2,5 inch
Gewicht	995 g	910 g	745 g	570 g
Afmetingen	139 x 168 x 97 mm	135,5 x 87 x 144,6 mm	128 x 93 x 129 mm	16 x 97 x 91 mm

VAKTAAL | A - M | N - Z

CCD: Afkorting van Charged Coupled Device, een type beeldsensor dat gebruikt wordt in digitale camera's, scanners, enzovoort.

ISO-WAARDE: Een indicatie voor de lichtgevoeligheid van een beeldsensor of film. Een hogere lichtgevoeligheid maakt dat de fotograaf kortere sluitertijden of een kleinere diafragmaopening kan gebruiken.

KLEINBEELDEQUIVALENT: Omdat de grootte van een elektronische beeldsensor en een klassieke kleinbeeldfilm verschillen, is ook het bereik van eenzelfde lens op een digitale en analoge camera verschillend. Omdat we gewoon zijn aan de notatiemethode bij kleinbeeldcamera's, passen we deze ook toe op digitale toestellen. Een bereik van 35 - 115 mm in kleinbeeldequivalent moet je dus lezen als "een bereik van 35 - 115 mm als je het op een analoge kleinbeeldcamera zou zien".

XD-KAART: Afkorting van Extreme Digital, een type flashgeheugen dat bijna uitsluitend wordt gebruikt in digitale camera's van Olympus en Fujifilm.

CONCLUSIE

Hoewel we de vier geteste camera's perfect kunnen omschrijven als bruggenbouwers tussen compact en spiegelreflex, kunnen we er niet zo maar één als Clickx keuze naar voor schuiven. Daarvoor is het doelgebruik te verschillend.
We kunnen wel stellen dat Sony en Kodak qua doelgebruik dicht bij elkaar aanleunen. Het zijn allebei uitstekende camera's voor fotografen die houden van groothoekopnames. Ze bieden een prima alternatief voor de (te) beperkte kijkhoek die de kleinere compactcamera's standaard bieden. Omdat de Kodak fors goedkoper is dan de Sony en bovendien handiger in gebruik, gaat onze voorkeur in deze subklasse uit naar dit toestel.
Wil je ook echte tele-opnames maken, dan schieten zowel Sony als Kodak fors tekort en moet je kiezen tussen de Samsung en de Fujifilm. Op papier biedt Samsung meer waar voor zijn geld, maar onze praktijktests bewijzen het tegendeel. Omdat geen van beide camera's een vorm van (optische) beeldstabilisatie heeft, zal je in minder goede lichtomstandigheden gebruik moeten maken van kortere sluitertijden en dus hogere ISO-waarden. Op dat vlak scoort de Fujifilm beduidend beter. Dat maakt z'n beperkter zoombereik meer dan goed. Bovendien is ook de beeldkwaliteit beter, zeker wat de weergave van details betreft. Daarom is deze Fujifilm onze Clickx keuze binnen deze tweede categorie.
Nu is het nog aan jou om te bepalen welke categorie het dichtst aanleunt bij jouw beoogde gebruik. Én... of je wel degelijk opziet tegen het gebruik van en de investering in een échte spiegelreflexcamera? ♦